

12. SINIFLAR

ETKİNLİK NO: 5

T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK ÜNİTE 4: İKİ SAVAŞ ARASINDAKİ DÖNEMDE TÜRKİYE VE DÜNYA

Bütün ders notlarına ulaşmak
için QR kodunu okutunuz

tarihdersi.net

A. Atatürk döneminde iki başarısız çok partili hayata geçiş denemesi yaşanmıştır. Aşağıda bu denemelerin belli başlı özellikleri verilmiştir. Verilen özelliklerin karşısına ilgili olduğu partiyi yazınız.

TERAKKİPERVER CUMHURİYET FIRKASI		SERBEST CUMHURİYET FIRKASI
1.	Mustafa Kemal'in teşviki ile Fethi Okyar tarafından kurulmuştur.	
2.	Parti, cumhuriyetin temel değerlerine saygılıdır.	
3.	Partinin kuruluşunda, Kurtuluş Savaşı kazanıldıktan sonra başlayan köklü İnkılâplar konusunda yaşanan görüş ayrılığı etkili olmuştur.	
4.	1929'da çıkan Dünya Ekonomik Buhranı Türkiye'yi de etkilemiştir. İktidardaki CHP'nin devletçi politikasına karşı yeni kurulan parti, ekonomide liberalizmi benimser.	
5.	Cumhuriyet tarihinin ikinci siyasi partisi, ilk muhalefet partisidir.	
6.	Mustafa Kemal'in eski silah arkadaşları tarafından, Mustafa Kemal'e muhalefet amacıyla kurulmuştur.	
7.	Partinin şubeleri rejim karşıtlarının kontrolüne geçmeye başlayınca, daha vahim olay yaşanmasını istemeyen kurucusu tarafından kapatılmıştır.	
8.	Parti özellikle laiklik ilkesi yönünden eksiktir.	
9.	Partinin açılışı ile gerilen siyasi ortam Menemen Olayı'nın ortaya çıkmasına neden olmuştur.	
10.	Partinin genel başkanı Kazım Karabekir'dir.	
11.	1924'te halifeliğin kaldırılması ile birlikte ülkede 'din elden gidiyor' tartışmalarının olduğu bir dönemde açılan parti, programına "parti dini inançlara saygılıdır." ibaresini koymuştur.	
12.	Mustafa Kemal, hayattayken tam anlamıyla demokrasinin yerleştiğini görmek istiyordu. İzmir Suikastından beri ülkede sağlanan huzur ortamı Mustafa Kemal'i bu konuda cesaretlendirmiştir.	
13.	Cumhuriyet tarihinin 3. Siyasi partisi, 2. Muhalefet partisidir.	
14.	Partinin açılışı ile gerilen siyasi ortam Şeyh Said İsyanı'nın ortaya çıkmasına neden olmuştur.	
15.	Parti, Takrir-i Sükûn Kanunu'na dayanan İsmet İnönü Hükümeti tarafından kapatılmıştır.	

B. Aşağıda verilen kelimeleri, uygun olan boşluklara yerleştiriniz.	
	<p>*ANKARA *LOCARNO *BALKAN ANTANTI *IRAK</p> <p>*İTALYA *SADABAT PAKTI * MONTRÖ BOĞAZLAR SÖZLEŞMESİ</p> <p>*LOZAN (2) *ALMANYA *MUSUL *ETABLI *HİTLER *MUSSOLİNİ</p> <p>*MİLLETLER CEMİYETİ *YUGOSLAVYA *HATAY *KARA PERŞEMBE</p> <p>*ŞEYH SAİT İSYANI *BRİANT-KELLOG PAKTI</p>
1.	I. Dünya Savaşından yenilgi ile çıkmış Almanya'da Nazi partisi ve iktidarı ele geçirmişti.
2.	Türkiye, 'ne davet ile katılan tek ülkedir.
3.	Sadabat Paketi'na Türkiye, İran, Afganistan ve katılmıştır.
4.	Lozan konferansında Türkiye'de, İngiltere'de taviz vermeyince, konusu daha sonra İngiltere ile Türkiye arasında yapılacak görüşmelere bırakılmıştır.
5.	Savaştan galip çıkmasına rağmen umduğunu bulamamış İtalya da Faşist parti ve iktidarı ele geçirmişti.
6.	Türkiye, yaklaşan savaş öncesinde ile batı sınırını güvence altına almıştır.
7.	Türkiye, Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İstanbul'a gelen Rumların İstanbul'un yerli Rumlarından olmadığını, dolayısıyla mübadeleye dâhil edilmeleri gerektiğini ileri sürüyordu. Yunanistan ise İstanbul'daki tüm Rumların İstanbul'da kalması gerektiğini ve mübadelenin dışında tutulması gerektiğini savunuyordu. Bu soruna sorunu denilmiştir.
8. ile Boğazlar üzerindeki Türkiye egemenliği kayıtsız şartsız kabul edildi.
9.	Türkiye, 1923-1930 arasındaki dönemde Antlaşmasından kalan, meselelerle uğraşmıştır.
10.	Atatürk, "Kırk asırlık Türk yurdu Düşman elinde bırakılamaz." Sözüünü sorunu nedeniyle söylemiştir.
11.	Türkiye, yaklaşan savaş öncesinde ile güneydoğu sınırını güvence altına almıştır.
12.	Türkiye, 1926'da imzalanan Antlaşması ile Musul ve Kerkük'ün Irak'a ait olduğunu kabul etmiştir.
13. Antlaşması ile boğazlardan geçişi denetleyecek uluslar arası bir komisyon kurulmasına ve Türkiye'nin boğazları askerden arındırmasına karar verilmiştir.
14.	1930'dan itibaren Türkiye'nin dış politikasını belirleyen temel husus; ve'nın hızla silahlanarak saldırgan politikalar izlemesi ve dünya barışını tehdit etmeleridir.
15.	Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya ve Belçika arasında imzalanan antlaşmasına göre, Almanya batı sınırı için zor kullanmaktan vazgeçmiş, doğu sınırları için hakem kararına uymayı kabul etmiştir.
16. Amerikan ve Fransız dışişleri bakanlarının önceliğinde Avrupa Devletlerinin katıldığı, Savunmaya dayanmayan savaşı kanun dışı sayan antlaşmadır.
17.	Türkiye, yüzünden Musul'dan vazgeçmek zorunda kalmıştır.
18.	1929 Dünya ekonomik buhranının diğer adı'dir.
19.	Balkan Antantı'na Türkiye, Yunanistan, Romanya ve katılmıştır.